

Takurda-o Burus o wu gene yan-dor Yeso n-me bo-o o-Apisu

Rem-se ro n-me à:

M-zante 1:1-2

Kiristi un yan-dor ne 1:3—3:21

Hoog-m pu-mo n-me un Kiristi 4:1—6:20

Ur-kom 6:21-24

Ur-gas

¹ Me wu Burus, ko-wan-Tom YesoKiristi,* remen Shir cone kaane. Me no m-gene un ka takurda-o, no hun-ne ye Shir un bo-o o-Apisu, ye ro un dore un Yeso **Kiristi** hur-ur gaan à.†

² Um konog Shir Tato na, un Wan-Koyan Yeso **Kiristi**, wu ye'et no ur-ho un gwugwu-mo ur-hur ne.

Shir ya'ag kukt-o na ur-ho rem Yeso Kiristi

³ A bum no Shir, Tato-o Wan-Koyan na, Yeso **Kiristi**. Wu ya'asu na myet rii-yo ur-bon yo rwuune n-Ton un shir à. Wu un nom kaane remen wu guut kukt-ut na. Wu un nom kaane remen a mossute hi-ut na be-ur gaan un **Kiristi** ne.

⁴ Rii-yo Shir nomot o-Ton o-dak ne, wu daagu na, remen wu conog na, a waragte kashi un hun-ne komo ba **ur-ba'as** be-de Shir.

* **Bor-o gaan:1 1:1** Wu Shir daagne à. † **Bor-o gaan:1 1:1** Hyen komo: Seng 18:19-21; 19:1.

Remen Shir waste un na ne,
⁵ wu degsu na cin n-ga n-ga bo a he m-warag
 yakar-ye un wu à, remen rii-yo Yeso **Kiristi** nome
 à. Shir un nom kaane remen kaane wu cone m-
 nom.

⁶ Remen kaane, yage a bumut Shir bo wu kutu
 na yar-mo un seps-mo un wu à. Wu kututu na
 yar-mo un wu deen remen yo Wà un wu Yeso
 nome à, **Wà-wu Shir** ro m-was ne.

⁷ Shir rurug na remen hyó-mo Yeso wuuse da-o
 wu mare à, komo wu sokste **ba'as**-ut na. Wu un
 nom kaane remen yar-mo un wu ro deen.‡

⁸ Komo wu duusutu na myet us-weer, us-nap ne
 deen, remen ka yar-mo.

⁹ Shir rwo'og na a nep yo ro wukusse un hur-de
 un wu à, un hoge un rerem-mo un yo wu zongse
 un **Kiristi** à.

¹⁰ Rii-yo Shir ro ut-zonge wu nomot da-o woo'e
 à, yo ro wua mosse us-rem kap o-Ton o-dak ne
 be-ur gaan be-de un ko-Gwomo wan-gaan. Ka ko-
 Gwomo-wu ro Yeso **Kiristi**.

¹¹ Un bu-o **Kiristi** komo, Shir daagu na a
 waragte hun-ne ye un wu. Cin ur-takan wu
 zongse yo kà. Wu wu ro un nom un ko yo ke rii-yo
 bo wu cone à.

¹² Wu un nom kaane remen te\$ esste o-sakto
 be-ur **Kiristi**, te bumut Shir remen seps-mo un
 wu.

¹³ M-moka no un ce no, no hogussute o-nip, ká
 Ma-to m-Rerem to, to Shir guute no à. Da-o no
 shere un **Kiristi** à, wu muuttu no ye ma un wu

‡ **Bor-o gaan:7 1:7** Hyen komo: Koro 1:14. § **Bor-o gaan:12 1:12** te = Yahuda-ne.

un 'ya un no **Kukt-o Shir**, o wu este ut-ma cin n-ga à.

¹⁴ **Kukt-o Shir** o rwuntute na cas unze Shir a 'ye na rii-yo wu swore o-nu à, yo rwo'og na m-nap kane un co Shir a gu ye ro ye ma un wu à. Yo ka komo remen bongon-de un seps-mo un wu o.

Kon-us Burus

¹⁵ Remen kaane kap yo Shir nome à, me un kon-se Shir rem no. Cin da-o um hoge sher-m no be-ur Yeso Wan-Koyan à un was-m no ne be-de un **yan-dor Yeso** à,

¹⁶ koyanda me un bongon-de Shir rem no. Me no m-baks da-o un kon-us re be-de Shir.

¹⁷ Me us-kon be-de Shir ye un Wan-Koyan na, Yeso **Kiristi**. Wu ro Tato na wan-caari-mo m-seps. Me us-kon be-de Shir wu 'ye no kukt-o us-nap, bo yish no he m-upse à, remen no nept wu ur-bon ne.

¹⁸ Me us-kon Shir tiksh hur-ut no, no hyenet nip-o rwuune be-de un wu à remen no nept ka sakto-o wu swore o-nu da-o wu dagnu no à. Komo no nept unze seps-mo Shir ro ut-moor ne o wu surte o-nu wua 'ye hun-ne ye un wu à.

¹⁹ Me us-kon komo no nept beeb-de un wu jiishte kap, de ro na m-gu ye shere be-de un wu à. Ka beeb-de ro be-ur na à gaan-to,

²⁰ un de 'yonse **Kiristi** ne ut-marimar à. Komo Shir rwo'uru wu un be-de jiishe m-sek à n-Ton shir.*

²¹ **Kiristi** ro un gwomo-to un gwomo-ne, ur-beeb ne m-'wons ne ut-gwomo ne. Wu ro ur-jin

* **Bor-o gaan:20 1:20** Hyen komo: Bong 110:1.

ne de arge ko de ke jin-de à de a he m-aag à, ba un hon m-moka cot à, har da-o roone à.

²² Shir ya'ag **Kiristi** ut-gwomo to un ko yo ke rii-yo. Shir rwo'uru wu co-o un kap **yan-dor Yeso**.†

²³ Yan-dor Yeso ye ro untun wur-o **Kiristi**. Yan-dor ro un kum un beeb-de un ye be-de wu. **Kiristi** ro un nom us-rem n-me un na, untun bo wu nome us-rem un beeb-de un wu un hono o-dak à.‡

Bor-us yoor

Shir guug na remen yar-mo un wu

¹ N-ga da-o no ro sherge un **Kiristi** á, untun margan-ne no ro'e un bu-yo no ro ur-she'et à, remen no nomote Shir koob-de o-dorotte ut-**ba'as** ne.

² Ka da-o no un nom un rem-se un ba ur-bon se hun-ne ye nape Shir á ro m-nom à. No o-dorotte o un **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot** wu ro ut-gwomo to un ya-ut-yage to un Shir be-to n-ton à. Ka **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot** wu ro m-moka m-senge wu garamsute hun-ne ye ro un nome un Shir koob-de o-dorotte à.

³ Myet un na ne kaane a ro'e n-ga, a ro un nom un yo a cone à. A un nom un yo hur-ut na un wur-ut na ne zee a nom, yo ro ba ur-bon à. A un mat na **ur-ba'as** ne. Ryaab-se Shir ro un hi-ut na untun bo ko wu ke ro à.

⁴ Amba remen Shir waste un na ne deen komo 'won-de un wu ro deen o rwo'e,

† **Bor-o gaan:22 1:22** Hyen komo: Bong 8:6. ‡ **Bor-o gaan:23 1:22-23** Hyen komo: Koro 1:18.

⁵ da-o a ro untun margan-ne remen ba'as-ut na à, Shir ya'ag na hoog pu-o bo wu 'yonse **Kiristi** ut-marimar un hoog pu-o ne à. Wu guug na remen yar-mo un wu cot.*

⁶ Komo Shir 'yonste na ut-marimar mosse un **Kiristi** ne. Komo wu she'esse na n-Ton o-shir be-ur gaan un Yeso **Kiristi** ne.

⁷ Wu un kutu na yar-mo un wu un bu-yo ur-'won be-ur Yeso **Kiristi**, remen hoog-mo roone à hun-ne nept yar-mo un wu ro deen mo jiishte ko yo ke rii-yo komo.

⁸ Wu un gu no ba remen rii-yo ur-bon yo no nome á, amba remen yar-mo Shir. Komo wu un nom kááne remen no shereg un yo Yeso nome á, ba remen hi un no á, yar-mo Shir mo.

⁹ Shir un gu no ba remen senge-m no mo ur-bon mo no nome á, remen kaane, yatt-wu he uk o-cin wu bumut hi un de un wu á.

¹⁰ Na nom-mo Shir mo. Wu un nom na pu-ye un Yeso **Kiristi**, remen a nomot rem-se ur-bon se wu zongse cin n-ga à.

Kiristi gamag hi-to un hun-ne kap

¹¹ Remen kaane, baks no bo no ro n-ga à, no **Yahuda**-ne ye un mat-o no á. **Yahuda**-ne ye a ko'e à, ro no m-aag "Yan-ba-ur-ko." Ka ko-de de o-wur de, de a m-nom ut-kom to un hun-ne à, ba ko-de ur-hur á.

¹² Baks no ka da-o no ro nak **Kiristi** á. No rott ur-con be-de un hun-ne ye Shir á. No n-me be-de un ka swor nu-o Shir nome hun-ne un ye un wu

* **Bor-uş yoor:5 2:1-5** Hyen komo: Koro 2:13.

Isra-ne á. Kaane no ro temb un ka hono o-dak o ba o-sakto komo no nap Shir á.

¹³ N-ga no ro nomog m-pupa un Shir ne, amba m-moka bo no mosse ur-hi un Yeso **Kiristi** ne à, Shir hantutu no yow yow un wu ne. Wu un nom yo ka un bu-yo un hyó-mo†**Kiristi** wuuse rem no à.

¹⁴ **Kiristi** hantute she'et-de un gwugwu-mo ur-hur be-ur na **Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne á. Bo ye m-she'et untun hun-ne gaan à, ba ye un wonge un or un ye ne, to wongsu ye à, Shir dossussute ka yo woongsu ye à un mar-m **Kiristi** o-kan.

¹⁵ **Karamsa**-to un **Yahuda**-ne ro ut-moor ne, amba mar-m **Kiristi** kapste to. Wu un nom yo ka remen wu mossuté **Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne ne á be-de un wu. Ye waragte ragaan, un kaane **Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne á honge un or un ye ne ne.‡

¹⁶ Un mar-mo un wu n-ton o-kan, wu mossute **Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne á be-ur gaan. Komo wu hongsu ye un Shir ne. Bo un kaane ye do yage un or un ye ne komo á.§

¹⁷ **Kiristi** haante wu ko'ote **Ma-to m-Rerem** to ro m-hante gwugwu-mo ur-hur be-ur no ye nome m-pupa* un Shir ne à, m-gwugwu be-de un ye ro yow yow† à.‡

¹⁸ Rem **Kiristi**, a hoks m-ha myet-m na

† **Bor-us** yoor:13 2:13 *hyó-mo un Kiristi* = mar-mo un Kiristi.

‡ **Bor-us** yoor:15 2:15 Hyen komo: Koro 2:14. § **Bor-us**

yoor:16 2:16 Hyen komo: Koro 1:20. * **Bor-us** yoor:17 2:17

m-pupa = **Yahuda**-ne á. † **Bor-us** yoor:17 2:17 *ye ro yow yow* =

Yahuda-ne. ‡ **Bor-us** yoor:17 2:17 Hyen komo: Isha 57:19.

(**Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne á) be-de un Shir
Tato na un bu-yo un **Kukt-o Shir** gaan.

Kiristi muute na ragaan

¹⁹ Remen kaane, m-moka no ye ro **Yahuda**-ne
á no kus hamat-ne komo á, amba no waragte
ragaan un hun-ne ye Shir ne. Komo m-moka no
waragte hun-ne ye un den-o Shir.

²⁰ A un sher no un shi'it-de **yan-Tom Yeso**, un
yan-Rwor un Ma-to Shir ne. Yeso **Kiristi** un hi
un de un wu, wu ro ka ta'ar-o o-kwunt o a meete
ka hur-o à.

²¹ Wu wu bope ka hur-o be-ur gaan. Wu
mossute ka hur-o waragte caari-o Pyo-o ba m-
kukop, remen Wan-Koyan she'ete n-me.

²² Remen a mossute un **Kiristi** ne, a m-ma no
mosse un ye ken ye ne remen no waragte o-hur
be-de Shir ro ur-she'et à un Kukt-o un wu.

Bor-us tet

Burus rurute ye ro Yahuda ne á
Ma-to m-Rerem

¹ Remen kaane, me, Burus, um ro un kon-se
Shir rem no. Me ke'o remen me m-nome un Yeso
Kiristi m-guw, un bu-yo un ko'ot un ma-ut Yeso
be-ur no ye ro **Yahuda**-ne á.

² Um nepste no hogute unze Shir ya'astu me
senge-mo un ko'ot un ma-ut Yeso remen gwu no.
Wu un ya'as me ka senge-mo remen yar-mo un
wu.

³ Shir ye hante um nept zonge-to wu nome un
hur-de un wu à, un cow-yo ut-hyangan. Um ro
gensutu no ka ma-to kut.

⁴ Da-o no karunte yo um genbe no à, noa nep unze um nepste zonge-to Shir mosse un **Kiristi** ne.

⁵ N-ga, Shir kute hun-ne ye un ka da-o ka zonge-to wu nome á. Amba m-moka wu kutusute **yan-Tom Yeso**, un yan-Rwor un ma-to un wu ne un bu-yo un **Kukt-o Shir**.

⁶ Yo Shir wuke à yo ro: be-de un rwor un **Ma-to m-Rerem** to ma **Kiristi** Yeso, ye ro **Yahuda**-ne á, **yan-dor Yeso** yea kum ur-gwuug hond hond un te ne **Yahuda**-ne. No un te ne a waragte untun hun-ne gaan. No ye ro **Yahuda**-ne á no ro un de ma no gwuug-de ne de ka yo Shir suru na o-nu un bu-o Yeso **Kiristi** à.*

⁷ Remen yar-mo Shir, wu ya'astu me kà senge-mo, um waragte ko-guw, wan-ko'ot un ma-ut Yeso, bo wu rwo'e beeb-de un wu be un de à.

⁸ Me bo'os um es be-de un kap hun-ne ye Shir á. Amba myet un kaane ne, Shir ya'ag me senge-mo un ko'ot un ma-ut Yeso be-de un ye ro **Yahuda**-ne á, **Ma-to m-Rerem**, un **Kiristi**. Ka **Ma-to m-Rerem** to aragte nap-se un net.

⁹ Komo remen um rurute hun-ne myet, bo Shir ro m-nekette un ka zonge-to ro wukusse à, hak-uş hak yo ro wukusse be-de un wu. Wu wu nome rii kap à.

¹⁰ Yo Shir cone à yo ro: **yan-dor Yeso**, ye ko'ot nap-se Shir, se aragte us-nap myet. M-moka, ye rure kap ya-ut-gwomo un ya-ur-beeb ne un be-to n-ton.

¹¹ Rii-yo Shir nomot hono o-dak, wu zongsute unze **yan-dor Yeso** a nom kaane. Komo wu

* **Bor-uş tet:6 3:4-6** Hyen komo: Koro 1:26-27.

nomog kaane un beeb-ur **Kiristi** Yeso, Wan-Koyan na.

¹² Remen a shereg un **Kiristi**, komo a mossute ut-hi un wu ne, a kum cow-yo m-ha be-de Shir un jaab ne ba o-gyer.

¹³ Me no m-kon, hakkure, no naas men-ut no remen koob-de me m-swo rem no á, amba 'ku no o-cin un kaane.

Burus konog remen hun-ne ye o-Apisu

¹⁴ Remen kaane, um kwukte be-de Shir Tato na, um konog rem no.

¹⁵ Wu hwoone ko yo ke rii-yo un hoog-yo myet n-Ton o-dak ne.

¹⁶ Seps-mo Shir ro ut-moor ne remen hun-ne un wu. Remen kaane, me us-kon bo Kukt-o un wu he no m-'ya ur-beeb à, bo hur-ut no he nom m-'wons à.

¹⁷ Komo me us-kon se Shir, bo **Kiristi** he m-she'et koyanda un hur-ut no remen no shereg un wu à. Me us-kon no cun Shir, un or no ne. Ka con-to a doo no m-'wons.

¹⁸ Remen kaane, me us-kon myet hun-ne ye Shir a hoks m-nap bo wu wasse un na ne à. Wu conog na ba ur-ma. Komo yatt-wu he to hoks m-me'es á remen mo ro deen.

¹⁹ Komo noa nep was-m **Kiristi** mo arge be-de m-nap à. Ka da-de a shoos no shi-mo un hoog ur-beeb ne rwuun-mo be-de Shir.

²⁰ A bum no Shir wu ro Wa-ur-Beeb de un nom un rii-yo arge barag-uş na à. Wu nom komo rii-yo arge ka yo a kone wu à. Wu un nom kaane un beeb-de un Kukt-o un wu o ro un hur-ut na à.

21 Remen kaane, yage na ye ro hun-ne ye Shir à, komo ye mosse ur-hi un **Kiristi** Yeso ne à, a bumut no Shir har da-o ba m-ta! **Amin!**

Bor-us nass

Mosse ut-hi un Yeso ne

1 Remen kaane, me wu ro un kur-o m-ke'et à, remen dor Wan-Koyan à. Me un kon-us no no she'et she'et-de rege hond hond bo hun-ne ye Shir ro m-she'et à, remen Shir wu daagu no hun-ne ye un wu.

2 Koyanda ma'as no yan-gwegwer-mo ur-hi, un 'mo ur-hur ne, komo no geeg ut-men un or no ne ne be-de m-was.*

3 Nom no bo un yo no he m-hoks à no she'ette Kukt-o gaan un or no ne m-was ne bo Kukt-o ya'u no à.

4 Kap na yan-dor wur-o gaan-o, komo **Kukt-o Shir** o-gaan. Kaane komo Shir ya'ag na sakto-o gaan rem Yeso.

5 A gem no ut-hi cinda Wan-Koyan gaan wu atte à, sher-m gaan, komo yo'os-de m-ho m-gaan un Yeso.

6 Shir gaan-wu, wu ro Tato na. Wu ro na ut-gwomo myet, wu ro m-senge be-ur na, komo wu she'et un hur-ut na myet.

7 Ko wu ke be-ur na a ya'ag wu go un mo ma un wu yar-mo bo **Kiristi** cone à.

8 Bo Ma-to Shir zee à,
“Da-o wu da n-ton à,

* **Bor-us nass:2 4:2** Hyen komo: Koro 3:12-13.

wu dekurū yan-yage-to ūn wu, ye wu re ur-
gun à.

Komo wu ya'uru hun-ne m-yar go-us-go."[†]

⁹ Da-o Ma-to Shir zee, "Wu daag n-ton à," yo Ma-to Shir ro m-zee à, yo ro: n-ga **Kiristi** ro heesunte ūn ka dak-o rii-yo wu deet n-Ton shir.

¹⁰ Ka neŭ-wu haane rwuun-mo n-Ton haan-mo n-dak à, wu ro **Kiristi**. Wu warge n-Ton shir be-de jiishe m-pipir à, remen wu shiit hono o-dak kap.

¹¹ **Kiristi** ya'ase hun-ne m-yar. Wu daaguru:

Ye ken ye, ye warag **yan-Tom Yeso**,

Ye ken ye **yan-Rwor ūn Ma-to Shir**,

Ye ken ye yan-Rwor ūn **Ma-to m-Rerem**,

Ye ken ye yan-Gut-de ūn hun-ne ye Shir, ūn

Ye ken ye ya-ur-Yoos ne.

¹² Wu ūn nom kaane remen wu zongsutē hun-ne ye Shir bo ye he m-nome ūn or ūn ye ne m-guw à, remen **yan-dor Yeso** waragtē ur-beeb ne ye bo'ose ūn dor-o ūn **Kiristi**.

¹³ Yo wu cone be-ur na myet à, yo ro a mosse ut-hi ūn bu-yo ūn sher-m na ūn nap-se ūn **Wà-wu Shir** har a shiit mat-de ūn **yan-dor Yeso**. Wu conog kap na yan-dor a gem no ut-hi remen na kap a shereg ūn **Wà-wu Shir** komo remen na kap a nepse wu. Wu conog kukt-o na warag shiishe untun **Kiristi**.

¹⁴ Ka da-o a warag untun wan-yaar komo á. Yan-yoos-de ut-bo yea hoks na m-raks á, ko ye nom yo a hette m-she ūn rii-yo ūn ba ur-bon á. A warag untun hat-o caari, o jok-ye m-ho ro m-tute ko o ke raag-o n-ton m-ho á.

[†] **Bor-uş nass:3 4:8** Hyen komo: Bong 68:18.

15 Otte kaane à jiishte, a rur o-nip un bu-yo o-acunde, bo a he m-warag shiishe untun **Kiristi** un ko yo ke rii-yo a m-nom à. Wu ro ko-Gwomo na.

16 **Kiristi** mossute myet yan-dor ye un wu untun bo 'rwo-us mosse myet dok-to un wur-o un net à. Urege ko de ke dok-de nomog yo depe de nom à, ka da-de o-wur myet o bo'osuru o waraguru m-'wons ne, da-o ko de ke dok-de o-wur de wasse un or un de ne à.‡

Hoog-m pu-mo n-me un Kiristi

17 Remen kaane, me no m-zee komo me un nak un to-ut no un beeb-de un Wan-Koyan: No she'et untun hun-ne ye nape Shir á. Barag-se un ye myet se o-hwaa se.

18 Ye nap rem-se Shir á. Ye rott ur-kwukur be-de un hoog pu-o o Shir ya'ase á, remen koob-de un nap-se un ye un cikt-de un ye ne.

19 Ko ye nom rem-se un ba ur-bon ye un hoge m-e á. Ye ro un naas o-da o un ye myet un nom un rem-se un ba ur-bon un wur-to un ye bo ye cone m-nom à. Ye un nom un rem-se o-ás o-suub ne, komo ye ro m-ha co un nom un gon ka rem-se.

20 Amba da-o no nape **Kiristi**, a yoosu no, no nom kaane á.

21 Um nepste unze no hogute ma-to un wu. Komo a yoosutu no yoos-de o-nip de ma Yeso.

22 Yo a yoosu no à, yo ro yagu no gon she'et-de no ro m-she'et n-ga à. Un ka da-o no ro m-con un nom un myet gon rem-se un ba ur-bon. Ka rem-se

‡ **Bor-uş nass:16 4:16** Hyen komo: Koro 2:19.

ro_nō_m-egusse_komo se ro_ūn saburse_ūn hoog-m
no_§

²³ M-moka yagu no **Kukt-o Shir** garamsute
she'et-ur no ūn barag-uş no ne.

²⁴ Shir ya'astu no hur-ur pu-de ūntun de ma ūn
wu. Remen kaane she'et no ūr-she'et ūn bu-yo ūn
ka hur-ur pu-de de, no warag kashi ūn hun-ne ye
o-nip komo ba **ur-ba'as** bo Shir cone no warag
à.*

Karamsa-o ūn hoog-m pu-mo

²⁵ Remen kaane, no do nom ut-bo komo á.
Amba rurū no or no ne o-nip, remen na dok-to
ūn wur-o gaan to.†

²⁶ Urege "no nomog uş-ryaab, no yage no nomot
ur-ba'as á."‡ No jar no nom uş-ryaab har ho-ur
hebe no á.

²⁷ No ro uş-ryaab, no ya'ag o ka **ko-Gwomo-wu**
ūn ya-ut-kot ur-keer wu rakstu no.

²⁸ Net-wu ro ur-hyow à, wu jar wu do hiw ur-
hyow komo á. Amba wu kum kashi ūn rii-yo m-
nom yo ūn kom-to ūn wu. Kaane wu he m-gu hi
ūn de ūn wu, wu gu koob-ne komo.

²⁹ No jar no nome or no ma-to ūn ba ur-bon á.
Amba cep no ma-to he m-do'e or no ne jaab-o ut-
men à, remen ye bo'osutē m-she' ne be-de Shir
remen ma-ut ūn no. Rwor no ma-to depe à, to he
gu ūn hun-ne à.

§ **Bor-uş nass:22 4:22** Hyen komo: Koro 3:9. * **Bor-uş nass:24**
4:24 Hyen komo: Koro 3:10; Taka 1:26. † **Bor-uş nass:25 4:25**
Hyen komo: Zeka 8:16. ‡ **Bor-uş nass:26 4:26** Hyen komo: Bong
4:4 (ut-Girik).

³⁰ No jar no naas hur-de un **Kukt-o Shir** á. Shir un 'ya no Kukt-o un wu o ro o-napa unze no hun-ne ye un wu ye. Ka **Kukt-o Shir** o oa senge ur-she'et un hur un no har da-o Shir he no m-rur war war à.

³¹ Yagu no ka rem-se myet:

Tuk-mo ut-men,

Ur-shoos ne, un

Mar-mo us-ryaab ne,

Ut-ween ne, un

Naas-de un hun-ne ne, un

Ko de ke gon she'et-de ba ur-bon de ne.

³² Un suge-de un kaane, hogu no 'won-ur or no ne, no was or no ne. Soksu no or no ne **ba'as-to** un ye, bo Shir soksu no **ba'as-ut** no rem **Kiristi** à. §

Bor-üş taan

Was no or no ne

¹ Doru no bu-yo un Shir remen no ro yakar-ye un wu, komo wu ro no m-was deen.

² Con no hun-ne koyanda, untun bo **Kiristi** conu no à. Wu marag rem na. Wu ya'aste Shir hoog-mo un wu ut-**seke** to m-shi'igin, un nom un kaane wu gwu'ursute Shir ur-hur.*

³ Amba remen no un hun-ne ye Shir ye, no jar no nom rem-se ma saa ko rii-yo m-'e á, komo no nom o-suub á. Go un ka **ba'as-to** depe be-de un hun-ne ye Shir á.

§ **Bor-üş nass:32 4:32** Hyen komo: Koro 3:13. * **Bor-üş taan:2 5:2** Hyen komo: Rwuu 29:18; Bong 40:6.

⁴ Komo no jar no nom ma-to m'e ko ma-to o-hwaa, ko ar-de un ba ur-bon á. Otte kaane à, jiishte no senge bongon-de Shir un rii-yo wu nome à.

⁵ Nap no o-nip unze ko-wa-o-ás, un ko-wan-nom un saw-to m'e ne, un ko-wa-o-suub ne, ye rott ur-kwukur be-de un rii-yo ur-bon yo un gwomo-ut **Kiristi**, un gwomo-to un Shir ne á. Ko-ya-o-suub un ko-wa-m-gir ne gaan-ye ro, remen ye kwuktute ka rem-se un hono o-dak se.

⁶ No jar no yage hun-ne raks no un ma-to o-saa to ye m-rwor á. Remen go un ka rem-se ro m-hante un ryaab-se Shir be-de un ye nome koob-de o-dorotte à.

⁷ Remen kaane, no jar no mosse ur-hi un gon ka hun-ne ye ro un nom un gon ka rem-se un ba ur-bon se ne á.

⁸ N-ga no ro n-te o-comb, amba m-moka no cowog be-de m-cecar be-de un Wan-Koyan. Káane she'et no she'et-de m-cecar.

⁹ Me un zee kaane remen urege hun-ne ro ur-she'et be-de m-cecar, yea nom she'et-de ur-bon, she'et-ur kashi, un nom un o-nip ne.

¹⁰ Nom no bo un nom-m no, no nept rem-se Wan-Koyan cone no senge m-nom à, komo no nom ka rem-se.

¹¹ No jar no mosse ur-hi un nom un rem-se o-saa ne se ye ro m-nom o-comb á. Otte kaane à rwuntu no ye, unze gon ka rem-se ye ro m-nom à, se rott ur-bon á.

¹² Rii-yo m'e yo a rurut rem-se ka hun-ne ye ro m-nom wukuse à.

¹³ Amba da-o a hante us-rem be-de m-cecas, ka

da-de, ko_{wan} he se m_{-nap} bo_{-se} ro_{-à}.

¹⁴ Cu_{car}-m rwu_{ntute} ko_{-yo} ke rii_{-yo} cas cas. O₋
a zette,

“Wa_{-m}-rew ine!

Ine_{-be}-de u_n margan_{-ne},

Ine_{-komo} **Kiristi** a 'ye wo_{-m}-cecas.”

Ur-she'et n-me u_n beeb-de u_n Kukt-o Shir

¹⁵ Remen kaane_{-nom} no_{-cen} u_n she'et-ur no_{-ne}.
No_{-jar} no_{-she'et} u_ntu_n raag_{-ne} á, amba she'et no₋
u_ntu_n ya_{-us}-nap.

¹⁶ Myet da_{-o} no_{-kume} keer_{-de} u_n nom u_n kashi
u_n rii á, nom no_{-yo}. Nom no_{-remen} ka ho_{-to} atte
m_{-moka} á, hun_{-ne} ro_{-m}-nom u_n rem_{-us} yo_{-se}.†

¹⁷ Remen kaane_{-no} jar no_{-warag} raag_{-ne} á,
amba nom no_{-bo} u_n nom_{-m} no₋, no_{-nept} rii_{-yo}
Wan-Koyan cone_{-no} nom á, komo no_{-nom} yo.

¹⁸ No yage_{-ke}-m ho no á. Yo ka cow_{-yo} m_{-sabre}
yo. U_n suge_{-de} u_n kaane, shi no u_n **Kukt-o Shir**.

¹⁹ Tepse_{-no} or no_{-ne} u_n Sep_{-to} ur_{-Bongon} to
Shir. Komo no_{-hu'e} Wan-Koyan ut_{-sep} ut_{-dum} ne
to ur_{-bongon} u_n hur_{-ut} no.

²⁰ Koyanda no_{-bum} Shir Tato na u_n ko_{-yo} ke
rii_{-yo}, remen Wan-Koyan na Ye_{so} **Kiristi**.‡

Campo-ne u_n ne'a-ne ne

²¹ Nome_{-no} or no_{-ne} o_{-dorotte} remen sek_{-mo} no₋
u_n m_{-ya} u_n **Kiristi** á.

²² Ne'a-ne nome_{-no} campo_{-no} ne o_{-dorotte}, bo₋
no_{-m}-nome u_n Wan-Koyan á.§

† **Bor-uş taan:16 5:16** Hyen komo: Koro 4:5. ‡ **Bor-uş taan:20 5:19-20** Hyen komo: Koro 3:16-17. § **Bor-uş taan:22 5:22** Hyen komo: Koro 3:18; 1Bit 3:1.

23 Nom no yo ka remen campo ro co be-de un ne'a un wu, bo **Kiristi** ro co un be-de un **yan-dor Yeso**, ye ro wur-o un wu. Wu un hi un de un wu, wu ro **Wan-Gwu** un ka wur-o.

24 Bo **yan-dor Yeso** ro o-dorotte be-de un **Kiristi**, kaane o no ne'a-ne he nome un campo no ne o-dorotte un ko yo ke rii-yo.

25 No campo-ne con no ne'a no ne, bo **Kiristi** cone yan-dor à, komo wu ya'asuru hi un de un wu be-de m-mar rem yan-dor.*

26 Wu un nom kaane remen wu muuté ye cas cas be-de Shir, wu so'os ye m-ho un Ma-to un wu.

27 Wu un nom kaane remen da-o wu he deke un hi un de un wu yan-dor à, ye waragté m-seps ne, ba ut-ri'in, ko hiin, komo ba m-kukop, ye warag por por, ba a un kum be-de a he m-pyap à.

28 Kaane depe komo campo-ne cun ne'a un ye ne bo ye m-con un hi un de un ye à. Wu cone ne'a un wu ne à, hi un de un wu, wu ro m-con.

29 Ur-kom, yatt-wu take yage un wur-o wu á, amba wu ro un m-was un o ne ur-bon ne. Kang-o gaan, **Kiristi** ro un con un yan-dor ye un wu.

30 Wu waste un na ne remen na dok-to un wur-o un wu to.

31 Bo to ro gense un Ma-to Shir à, "Net a yage inu un wu, un tato-o un wu ne, wu momsute ne'a un wu o-wur, nen yoor-mo un ye, yea warag wur-o gaan."†

32 Caari-to ut-ma ro wuke kane. Me men dek to un essente-de un **Kiristi** un hun-ne yan-dor ne.

* **Bor-uş taan:25 5:25** Hyen komo: Koro 3:19; 1Bit 3:7. † **Bor-uş taan:31 5:31** Hyen komo: Taka 2:24.

³³ Kap un kaane ne, ka ma-to rem no to kap. Yage ko wu ke campo-wu cunut ne'a un wu, bo wu ro un conu un hi un de un wu à. Ne'a ne, komo wu 'ye campo un wu ut-gos.

Bor-üş cind

She'et-de un yakar, tat-ne, un in-ne ne

¹ No yakar nome no inu no un tat-ne no ne o-dorotte. Kaane depe no nom remen no ye ma Wan-Koyan ye.*

² **Karamsa**-o ur-takan o a mosse un swooru o-nu ne à zeeg, "Ya tato ru, un inu ru ne m-sek,

³ remen o hoguté sok-mo un yo wo m-nom à, komo hoog-m ru nomut m-seeb o-dak."†

⁴ Tat-ne, no jar no nome yakar no o-susok bo ye he nom us-ryaab á. Amba kute yakar ru bo ye he m-bo'ose us-nap à, un yoos-de un ma-ut Wan-Koyan.‡

Guw-ne un yan-hur-to un ye ne

⁵ Guw-ne, nome no yan-hur-ut no ye un ka dak-o o-dorotte, no 'ye ye m-sek, no gyer ye. Nom no kaane un hur-ur gaan. Nom no ye o-dorotte, bo no un nome un **Kiristi** o-dorotte à.

⁶ No nom saw-to un gwoť-o un yish cot remen ye bumut no á. Amba nome no ye o-dorotte sa o zee **Kiristi**, no m-nome, nom no yo Shir cone à un hur-ur gaan.

* **Bor-üş cind:1 6:1** Hyen komo: Koro 3:20. † **Bor-üş cind:3 6:2-3** Hyen komo: Rwuu 20:12; Kara 5:16. ‡ **Bor-üş cind:4 6:4** Hyen komo: Koro 3:21.

⁷ Nom no senge-mo un guw-m no un hur-ur gaan, untun Wan-Koyan no m-nome m-guw, yanze hun-ne cot á.

⁸ Baks no unze Wan-Koyan a 'ye ko wu ke net-wu ur-'yons un myet rem-se ur-bon se wu nome à, ko ko-guw-wu ro ko ko-guw á. §

⁹ No ya-o-hur-ye un guw-ne, gwoť no guw-ne no komo bo depe à. No 'ya ye o-gyer á. Nap no unze myet no un ye ne ro un Wan-Koyan ne n-Ton o-shir, komo wu roť m-koos á.*

A dek no kap saw-to ur-gun to Shir

¹⁰ Ur-buste, tor no un Wan-Koyan Yeso un ko o ke da-o, wu doote kukt-o no m-'wons n-me 'wons-mo un beeb-de un wu.

¹¹ Cop no myet saw-to ur-gun to Shir ya'asu no à, remen no kwanguté **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot**. Nom no kaane taase wu hoks no m-raks.

¹² Me un zee kaane remen gun-ur na de un hun-ne de á. Amba dum-mo atte un yan-dak-ye rim-ye ne un myet gwomo-ne ye un **ya-ut-kot** ye ro be-to ro n-ton à. Komo ye ro ut-gwomo un ka dak-o o-comb o.

¹³ Remen kaane, cop no myet saw-to ur-gun to Shir ya'asu no à. Nom no kaane remen da-o ka ho-ur yo-de de woone no hoksté m-es eso. Da-o no komse nom no ko yo ke rii-yo, a 'wos no eso.

¹⁴ Kááne zongu no ur-gun! No kum nip-o Shir o waktu no untun o-hap yo no gage un byon-uş no à. Yage kashi ur-she'et warag be-ur no untun

§ **Bor-uş cind:8 6:5-8** Hyen komo: Koro 3:22-25. * **Bor-uş cind:9 6:9** Hyen komo: Koro 4:1; Kara 10:17; Koro 3:25.

matuku-de o-kwom de ur-gun de he m-hok un wur-ut no à.†

15 Zonge-to un ko'ot un **Ma-to m-Rerem**, to ro m-rwo un hun-ne m-she'et she'et-de un gwugwu-mo ur-hur un Shir ne. Toa warag untun ut-ka'ante un na-uş no.‡

16 Myet un kaane ne, yage sher-mo waragtu no o-tum o no he m-bop à, no hokte hi un no, remen no senet eer-ye o-ra ye un ka **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot** wu.

17 Ka nap-se unze Shir guug na be-de m-mar, ya se ro untun toob-o ur-gun, o no he m-cop à. Ship no Ma-to Shir n-me hur-ut no. Ya to ro untun magay-o **Kukt-o Shir** ya'asu na to guut na à.§

18 Ko de ke ho-de no nom uş-kon un beeb-de un **Kukt-o Shir** un ko yo ke rii-yo no m-nom à. Sengu no kon-se Shir un rii-yo no o-hoob à. Kon no ko o ke da-o, bo **Kukt-o Shir** kutu no à. No gyept yish á, senge no kon-se Shir remen hun-ne ye Shir myet.

19 Kon no rem re bo Shir he me m-'ya kashi ut-ma à, bo um he m-ko'ot un **Ma-to m-Rerem** ba o-gyer à, bo um he rure un hun-ne ma-to o-nip to ro wukuse n-me un **Ma-to m-Rerem** à.

20 Me ke'o m-moka, myet un kaane ne me m-ko'ot un **Ma-to m-Rerem**, me wan-tom **Kiristi** wu. Kon no rem re bo Shir he me m-'ya un jaab um ko'oté **Ma-to m-Rerem**, bo depe à.

Gas-de ur-buste

† **Bor-uş cind:14 6:14** Hyen komo: Isha 11:5; 59:17. ‡ **Bor-uş cind:15 6:15** Hyen komo: Isha 52:7. § **Bor-uş cind:17 6:17** Hyen komo: Isha 59:17.

²¹ U_m co_nog nonep rew-m re u_n yo me m-nom ne_à. Tikokos, wu_a ru_u nomyet ma-ut re. Wuroheno na wua m-con_à. Wunomote Wan-Koyan m-guw u_n hur-ur gaan.*

²² Me u_n tombe wube-ur noremen wuru_uru_{tú} noboté ro_à, wudo nokomo jaab-o ut-men.†

²³ Or re ne, me u_n ko_n-se Shir Tato na u_n Wan-Koyan Yeşo **Kiristi** ne, ye 'ye nogwugwu-mo ur-hur. Komo ye runom-was u_n or none, nosenge m-she_r ne, be-ur **Kiristi**.

²⁴ Yar-mo Shir nom be-de u_n myet ye rom-con u_n Wan-Koyan Yeşo **Kiristi** co_n-mo u_n ba m-ta_à.

* **Bor-uş cind:21 6:21** Hyen komo: Seng 20:4; 2Tim 4:12.

† **Bor-uş cind:22 6:21-22** Hyen komo: Koro 4:7-8.

ut-Hun

The New Testament in the ut-Hun language of Nigeria

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: ut-Hun

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 9 Jul 2025

c0c13181-081b-50cb-89bb-9a36796100b2